



EMBERRÉ LETT

Dsida Jenő

Az utcaseprő

Hajnal. Dudolva ballagok
hazafelé sok apró-cseprő
dallal szívemben. Rámköszönsz,
te szegény, piszkos utcaseprő.
Oly tisztességtudón köszönsz,
míg körülted porzik a reggel:
egyszerre csordultig telek
alázattal és szeretettel.
Megállok és elnézem soká
zsiros, barázdás arcodat,
gémberegett, nagy kezedet,
torzonborz sárga bajszodat
fölötte a pálinka-gőzzel.
...Őt látom most, a mennyeit
benned, ó rongyos utcaseprő,
ki sepred a föld szennyeit,
ki világ bűnét elveszed
és jó vagy minden emberekhez...
Testvér, ha az üdvösségre jutsz,
rólam el ne feledkezz!

◆ A fiatalon, 31 éves korában elhunyt erdélyi költőt rövid élete utolsó esztendeiben egyre erőteljesebben foglalkoztatta Jézus személye, az emberré lett Isten, Istenfia és Emberfia. Verseiben olyan emberi magatartások után nyomoz, amelyek a Krisztus-követés, pontosabban a Krisztus-utánzás mintáivá tehetőek. A Nagycsütörtökben például saját egészen hétköznapi élethelyzete, többórás magányos pályaudvari várakozása Jézus szenvedéstörténetét idézi fel, annak egy különösen megrázó részletét, a Getszemáni kertben eltöltött idő rettező félelmét és magányát. A Krisztus című költemény eleven tiltakozás kora (és korunk) elterjedt giccses, neobarokk ábrázolása, a jól táplált, pirospozsgás, szőke, kék szemű Jézus-kép hazugsága ellen és az ennek megfelelő hamis Jézus-eszmény ellen. Az ő Krisztusa, az emberré, egyszerű, szürke, fáradt, emberré lett Megváltó az, aki a Biblia Krisztusával azonos, mert mindenben hozzánk hasonló lett, a bűnt kivéve (Zsidókhoz írt levél 2,18; 4,15) – miközben valóságos Isten volt, őbenne lakozott az istenség teljessége testileg (Kolosszeiekhez írt levél 2,9). Benne Isten emberré lett, hogy az ember Istenné legyen: ez volt a keleti keresztény egyházatyák számára a kereszténység lényege. Ám Dsida több más vers mellett Az utcaseprőben is arról tanúskodik, hogy Jézus nemcsak általában az emberekkel lett egygyé, hanem külön-külön személyesen mindenkivel a maga egyediségében és hivatásában, különösen a legelesettebbekkel. A költő dalos, és tán másnapos hajnali bandukolása során egy piszkos, rongyos, barázdált arcú, durva kezű utcaseprőben látja meg a mennyeit, sőt olyanok látja, aki Jézus legnagyobb szolgálatát végzi, az ember, a világ megtisztítását: „ki sepred a föld szennyeit, / ki világ bűnét elveszed.” Az orvos-Krisztus gyógyít, a tanító-Krisztus szépre, igazra tanít, a bolti eladó-Krisztus táplálja az embereket – ez az utcaseprő-Krisztus megtisztít a mocsoktól. Lám, mindenféle munkát, akár a legalantasabbat is lehet Krisztust utánozva végezni. A költő a maga krisztusi messiás-küldetését pedig abban látja, hogy egy üldözött kisebbségi közösség, az erdélyi magyarság kultúráját hordozza. Dsida olyannyira azonosítja ezt az ismeretlen utcaseprőt Krisztussal, hogy a költemény végén szinte szó szerint azokkal a szavakkal fordul hozzá, amelyeket a kereszten függő lator intézett egykor Jézushoz a Lukács-evangélium 23,42-ben: „Testvér, ha az üdvösségre jutsz, / rólam el ne feledkezz!” ◆



Utcaseprő és rikkancs munkára várnak. Albert Ludovici illusztrációja, 1880 körül



SZÖVEG –
MOLNÁR-BÁNYFY KATA

KÉP –
PÁCZAI TAMÁS

SOROZAT –
KÖZKINCS

múlt és jövő

TEREPASZTALÁN

Lenyűgöző helyszínen járunk: a már használaton kívüli Északi Járműjavító Dízelcsarnoka Kőbányán méreteivel, összetettségével a laikus szemlélőt is meglepi és hatása alatt tartja, nemhogy a közlekedésfejlesztés valamennyi szegmensében otthonosan mozgó, azokért lelkesedő szakembert. *Vitézy Dávid*dal, a Budapesti Fejlesztési Központ vezérigazgatójával, a Közlekedési Múzeum főigazgatójával itt, a leendő új Közlekedési Múzeum helyszínén találkozunk. Engem magával ragad az újdonság varázsa, de belőle sem fogy ki a szó meg az ötlet, pedig nyilván ezredszer jár a hatalmas ipari csarnokban és a hozzá tartozó elhagyott épületekben. Huszonegyedik századi, élménygazdag és innovatív múzeumot álmodik ide, sok kézzel fogható, kipróbálható tárggyal és a lehető legkevesebb képernyővel.

- ◆ A MÁV járműjavító üzemének ezt a több mint 22 000 m²-es javítócsarnokát és a hozzátartozó központi irodaépületet 1962-ben adták át. A vasúttársaság főépítésze, Kővári György tervei alapján épült, és a kor jellegzetes jegyeit viseli magán. Egy része, nem véletlenül, ipari műemléknek is számít, építészeti munkákban a jellegzetes külső tartószerkezetet és annak bizonyos belső díszítőelemeken (például a kilincseken) megjelenő másait szokták emlegetni. Ha a csarnok tíz évvel később épült volna a szocializmus dicsőségére, ma valószínűleg nem lenne érdemes foglalkozni vele – 62-ben azonban még a háború előttről származó, alapos és korszerű műszaki tudás alapján tervezték és kivitelezték a különleges méretű és funkciójú épületet. Mivel ipari épületeket inkább



a világháborúk előtti korból szoktak újrahasznosítani, az újratervezésre kiírt pályázat unikumnak és izgalmas kihívásnak számított a világ építész társadalmában, a legnevesebb irodák adtak be rá pályázatot, végül egy amerikai munka nyert. A győztes Diller Scofidio + Renfro nevű építésziroda a híres, használaton kívüli magasvasútból parkká varázsolt High Line tervezője volt New Yorkban. Magyar partnereikkel közösen dolgoznak most azon, hogy egyrészt a lehető legtöbbet megmentsenek a jelenlegi épületből – beleértve a lámpatesteket vagy a csarnokok sorszámait is –, ugyanakkor a gyűjtemény látványos elhelyezésére, látogatók fogadására és kutatómunkára is alkalmassá tegyék az eredetileg dízelmozdonyok szerelésére kialakított teret. Úgynevezett skywalkot is terveznek: a daruszinten elhelyezett hidakról felülről is megtekinthetőek lesznek majd a járművek.

Az épület szomszédságában álló, jóval korábban készült gőzcsarnokban ma az Operaház Eiffel Műhelyháza működik, látványosan felújított belső terében egy díszletként sem utolsó gőzmozdony áll. Vasúti szerelvényekből a leendő Közlekedési Múzeumban természetesen már ma is több van: folyamatosan bővítik a gyűjteményt muzeális értékű darabokkal. A Cseh Tamás-dalból is ismert 424-es előtt kezdjük a beszélgetést, de a csarnokban lakik Árpád sínbusz, a tervezőjéről elnevezett Kandó, több egyszerű Bobó és Szellem is. Utóbbi a gőzüzemű vonatok egyik legutoljára fejlesztett példánya, amely tartja a gőzmozdonyok rekordsebességét, 160 km/órával száguldott, amikor meghajtották. Ezzel együtt vakvágánynak bizonyult – abban az időben, a 20. század második felében már nem volt érdemes gőzmozdonyokat fejleszteni. Ott volt a dízel – és ott lehetett volna a villany is, >



ezt bizonyítja a szintén a csarnokban álló Kandó Kálmán által fejlesztett villanymozdony, amelynek a jelentősége mégis csak az elmúlt két évtizedben nőtt meg. Az emberiség belátta, amit előtte évtizedekig nem, hogy ez a technológia a legfenntarthatóbb. Ma már Budapest környékén is csak egyetlen vonalon járnak dízelmozdonyok, meséli Vitézy Dávid, azt is rövidesen villamosítják. Kandó egyike azoknak a magyar tudós mérnököknek, akinek a munkáját saját korában még nem értékelték kellőképpen, utólag látjuk csak, hogy valójában megelőzte a korát.

A nagycsarnokhoz tartozó egyéb épületeket is végigjárjuk: a szerelőknás javítócsarnok talán megőrizheti jelen formáját, és ez lesz a restaurátor-műhely, a kisebb csarnokokba étterem, kávézó kerül. De hogy mi lesz a hidegháborús atombunker sorsa, amely három emelet mélyre épült, és több mint száz ember befogadására

lett volna alkalmas, még nem dőlt el. Izgalmasabbnál izgalmasabb terek ezek, látványos tetőszerkezetekkel, a rakodáshoz szükséges darukkal, levegőben haladó darusínekkel, aknákkal és önmagában is muzeális értékű, több emelet magas gépházzal. Az épület helyreállítása, illetve átalakítása csak az egyik feladat – közben el kell készülnie a kiállítás koncepciójának is, zajlik a tartalomfejlesztés és persze a restaurálás is, gazdagodik a gyűjtemény maga.

Az előttük álló menetrendről így számol be Vitézy: „Három éve döntött a kormány arról, hogy a Közlekedési Múzeum új otthonaként megmentjük ezt az épületet. Ekkor írtuk ki a nemzetközi építészeti tervpályázatot, ennek a nyertese magyar partnereivel közösen most az építési engedély megszerzéséhez szükséges terveken dolgozik, ezután következik a kiviteli tervezés,



mindez 2022 végére lesz kész. Ekkor már a következő, hivatalban levő kormány fog dönteni arról – remélhetőleg pozitívan –, hogy megkezdhetjük a kivitelezést. Ha minden jól megy, 2026-ra lehet itt az új múzeumot megnyitni.”

A tartalomkoncepcióról szólva Vitézy Dávid a járművek, történeti emlékek bemutatásán messze túlmutató vízióról mesél. „Ez a kiállítás a társadalom és a közlekedés kölcsönhatásairól szól. Szembesít azzal, hogy mit hoztunk létre közlekedés címén az elmúlt ötven évben a világban, hogy milyen ígéretekkel indult el a motorizáció térnyerése, milyen hittel kezdtük el a vasútvonalakat leépíteni. A tehervonat csodás lehetőség volt a 19. században, gyorsan, olcsón, nagy mennyiséget lehetett szállítani rajta. Ugyanez a huszadik században már lejárt lemeznek tűnt, felszámoltuk az iparvágányokat, lassúnak és nehézkesnek éreztük, a kamionos teherszállítást mindent letarolt. Ma pedig ott tartunk, hogy az EU környezetvédelmi céljai szerint az áruszállítás felét vissza kell terelni megint a kamionokról vasúti vágányokra ahhoz, hogy a szén-dioxid-kibocsátás csökkentési célokat tartani tudjuk. Egy modern múzeum alkalmas arra, hogy az emberiség előtti kihívásokat életszerűen, ebben a távlatban bemutassa. Ugyanakkor erős lesz a lokális kontextus is, a magyar vasút- és járműipar, a magyar műszaki és mérnöki hagyomány és örökség bemutatása, Budapest és a vidéki városok fejlődéstörténete, sőt a hazai közlekedés jövője is bemutatható.

Ha ezt meg tudjuk csinálni, akkor Magyarország új Közlekedési Múzeuma globálisan is példaértékű lesz. A háború utáni építészeti értékes darabjait gyakran elfelejtjük, annak lesz, sőt, van hírértéke a világban, hogy Magyarországon erre van érzékenység, hogy meg tudjuk menteni ezt az ikonikus darabját ennek az időszaknak. Az országimázsunknak, az önképünknek fontos része a hazai műszaki, mérnöki tudás, sőt a jövőképünkben is benne van ugyanez, hiszünk abban, hogy a magyar

innovációnak van jövője a globális térképeken is. Ez is indokolja egy világszínvonalú turisztikai desztináció létrejöttét itt.

Ugyanakkor szeretnénk a lokális szálalattal is erősíteni, hogy fizikailag is összekötjük a leendő múzeumot a Népligettel, sétautat alakítva ki odáig. A Népligetnek is van közlekedéssel kapcsolatos múltja egyébként, egyrészt rendeztek itt autóversenyeket, másrészt itt tesztelték próbapályán az első üzembe állított metró-szerelvényeket, amíg nem készült el a felszín alatti pálya.”

Nyilvánvaló, hogy a történeti tanulságok különösen is hasznosak egy olyan ember munkájában, aki a jelen közlekedésének a fejlesztésével is foglalkozik. A két feladata közti szinergiákról szólva a vezérigazgatótól megtudom, hogy Budapest jelenlegi legnagyobb vasútfejlesztési projektjének, a déli körvasútnak a kialakításánál már számolnak egy népligeti megálló megépítésével. Az éppen a járműjavító mögött elhaladó elővárosi vasútnak is épül a harmadik vágánya, amire megállót terveztek a leendő múzeumhoz is, nem csak azért, hogy a vidékieknek is kényelmesen elérhető legyen a „vasúti Disneyland”, hanem hogy a Hatvanról, Pécelről ingázók átszállhassanak itt az 1-es villamosra. Nekik a majdani múzeumkeretén keresztül kell haladniuk a villamosmegálló felé.

Jó hír, hogy nem kell 2026-ig várniuk azoknak, akik kíváncsiak a csarnokra. Még ezen a nyáron ideiglenes kiállítás nyílik a gyűjteménynek azokból a darabjaiból, amelyeknek van valamilyen közük a helyhez.

„Olyan helyen állunk – mondja nem kevés lelkesedéssel Vitézy Dávid –, amit azóta közlekedési célokra használnak, amióta itt bármilyen tevékenység létezett. Azt szeretnénk, hogy ha egyszer elkészül a múzeum, akkor azzal az érzéssel távozhasson mindenki, aki meglátogatta, hogy ennél jobb és autentikusabb helyszín egy közlekedési múzeumnak a világban nincs...” ♦



SZÖVEG –
PARTI JUDIT

KÉP –
PÁCZAI TAMÁS

”

NEM ÜTHETJÜK AGYON A MÁSIKAT AZ IGAZSÁGUNKKAL

Háy János író, költő, drámaíró a pandémia évében két könyvvel válaszolt az élet által feltett kérdésekre. A *Ne haragudj, véletlen volt – Karanténnaplón* és *A cégvezető* című regényén keresztül egyszerre térdel a gyóntatószékben és oldoz fel a rács túlsó oldaláról. Az elszámolás kettős attitűdje fontos mementója az elmúlt évnek, erről is beszélgettünk, amikor „ellenőriztük”, hogy valóban látszik-e a toronydaru a dolgozószobája ablakából. (A darut egyébként elbontották, az építkezés egy új fázisba léphetett – Négy név van az ajtón, de már csak egyedül lakik itt.)

♦ – **Mi kell a művészileg érvényes öregedéshez?**
– Nem is az érvényesség, hanem a méltóság a tét. Fontos, hogy az ember ne váljon önmaga paródiájává, de ne is számolja fel a még meglévő életenergiáit, miközben tagadhatatlanul bőven van ránc kívül és belül is.

– **Ez az öregedés plasztikus leírása, de mi hozza mindenközben a művészi önazonosságot? Persze nem akarom mindenképp rád erőltetni, hogy öregszel...**

– Semmi gond, nekem ez most aktuális kérdés. Arany János 63 évesen már beteges öregúrnak számított – kicsivel volt csak idősebb nálam. Minden életkorban az a legfontosabb, hogy szinkronban legyél azzal, amit csinálsz. Ez azt jelenti, hogy a lehető legfigyelmesebben át kell vizsgálni a világot, éppen azok között a tér-idő koordináták közt, amiben vagy, át- és bejárni a tájat egészen a teljes megismerésig. Ha ezen a ponton egy lap azt kéri, hogy

írjak egy novellasorozatot, és én elindulok ugyanazokon az utakon, amerre már jártam, látszólag nem rossz szövegek fognak születni, de nem lesznek már benne valódi létecélok. Mindig változtatni kell. Távolságot vagy mélységet kell növelni – de muszáj mozdulni. Ha nem teszem, akkor önmagam kliséit gyártom újra és újra.

– **Félsz tőle?**

– Naná, hogy félek, bár nem kelek minden nap rettegve. Ahogy elkezded öregedni, ritkul körülötted a kritikai reflexió, többen rábólintanak arra, amit csinálsz – könnyebben elhiszed magadról, hogy rendben van, amit írsz. A legnagyobb félelmem az, hogy egyszer majd nem ismerem föl a gyerekeimet, de rögtön ezután jön az, hogy nem ismerem fel, hogy érvényes vagy érvénytelen szöveget írok. A rossz írásnál az is jobb, hogyha az ember kussol.



– Könnyű csendben maradni?

– Az író akkor érzi magát tehetségesnek, ha épp ír. Ha nem írok semmit, rohadtul tehetégtelennek gondolom magam. Egy-két hetes kihagyás után néha akár még civilben megszólalni is fizikai fájdalom, annyira ócskának élem meg magam.

– Mondtál egy-két jó sztorit helyzetekről, amikor nem tudtad pontosan, hova megy – Nápolytól Selmezbányáig, színházi találkozók, felolvasóest – és te elindultál pontos cím nélkül. Jellemző rád ez a motívum?

– Az egész életünkre jellemző, hogy nem tudjuk pontosan, hová érkezünk. Az út csak retrospektíve látszik logikusnak. Amikor előtte állsz az eseményeknek, akkor az azért minimum kétesélyes, hogy milyen irányt vesz az élet. A XIX. századi regényben még működik a descartes-i

kauzalitás, ha Tolsztojra gondolunk, azon a bizonyos moszkvai bálon már lehet látni, hogy közeleg a vonat Anna Karenina felé, de a valós élettapasztalatunk azért az, hogy nem tudjuk, mi következik.

– A műveidben következetesen ragaszkodsz ehhez az állásponthez?

– Szerintem igen. Nem csinállok belőle ideológiai panelt, mert minden elviség ellensége a műalkotásnak. Hogy eleve elrendeltek-e a fordulók vagy sem, nem töröm rajta a fejem, egy biztos: te nem számítottál rá. Egy hete búcsúztunk a bátyám feleségétől, aki az általam ismert emberek közül talán a legegészségesebben élt, a magazinok borítékolták volna a hosszú életet, mégis elég fiatalon maga alá gyűrte egy betegség. Apám halála után próbáltam anyámat biztatni – ez persze valahol furcsa biztatás, mert aki özvegyen marad, az nem ugyanazt éli át, mint aki a szülőjét veszti el. A gyerek mindig az élet felé megy, ezt diktálja belül minden, a társát elvesztett ember pedig életet vesz. Álltunk egymással szemben, anyám gondolkodva annyit mondott: nem így terveztük, kisfiam. Az életemet jelentősen meghatározó események nem voltak tervezve.

– Fájdalmasak is voltak.

– Nem haragszom a fájdalmas eseményekért, sem az életre, sem a Teremtőre.

– Miért nem?

– Aki képes érzelmileg kötődni a világhoz, ami szerintem az egyetlen érvényes életirány, annak számolnia kell azzal, hogy nincs védelem a fájdalommal szemben. A fájdalom, öröm, boldogság, ugyanaz a csomag. A másik választható csomagban egyik sincs benne, de abban valójában élet sincs. Ennek az ajánlata, hogy ne azonosulj soha a világgal, maradj mindentől tárgyyszerű távolságba. Kapard ki a jókat, legyél gazdag és sikeres; töltsd teli az idődet élvezetekkel: utazással, alkohollal, nőkkel, férfakkal – de semmit ne engedj túl közel magadhoz érzelmileg. Az élet legnagyobb vesztesége elutasítani a saját valóságod megélését.

– Ezzel beleléptünk az új regényed, A cégvezető tematikájába is. A gyóntatópapi regény mint műfaj, elfogadható a számodra?

– Mért ne, de ha mást mondtál volna, akkor sem tiltakoznék. Valóban van benne egy szembesülés önmagaddal, és mi más volna a gyónás, mint a tetteiddel való

kendőzetlen szembesülés – nem akkor, amikor a papnak mondd, hanem amikor egyedül vagy velük. Amikor összegyűjtöd, és amikor megbánod és amikor korigálnod kell, amit addig műveltél. A könyv záróképétől vizsgálod, hogy ez egy életfordulópont regény. A cégvezető élettörténete és a narrátor küzdelme zajlik oldalakon keresztül az önazonossághoz való megérkezésig. Olyan világot élünk, amelyben a különböző médiafelületeken különböző erők hozhatók létre, amelyek teljesen túlnőnek az emberen. A regény arról szól, hogy hogyan csöppensz vissza saját magadba, és ez nehéz történet. Általában a cégvezető hibái szempontjából vizsgáljuk a szöveget, ahogy otthagya a családját és újat kezd, miközben ő nem egy családot, hanem az élethez való korábbi viszonyát hagyja ott. A feleség hibája ugyanolyan súlyos, mint a cégvezetőé – mert ki akarja iktani a férfi életéből azt, ami a feladata. Én dönthetek úgy, hogy nem írok többet egy betűt se, de a csajom nem mondhatja, hogy ne írjak többet. Ha a cégvezető úgy gondolja, hogy nem akar több vállalkozásba belelépni, akkor az az ő döntése, de ezt más nem ajánlhatja fel neki, és pláne nem kényszerítheti rá.

– Ezt a kettősséget, mindkét oldal igazságát nem csak itt mutatod meg. Mondtad egyszer: „nem tehetjük meg, hogy agyonütjük a másikat az igazságunkkal”.

– Ez írói alapfeladat, hogy minden sors igazságát képviselni kell, és hogy nincs ítéletalkotás. De amúgy egy párkapcsolatban is csak konszenzuális igazságok vannak. Amikor az egyik ráerőszakolja a másikra a saját életakaratát, amit annak követni kell, az nem egy egészséges párkapcsolati viszony, hanem tulajdonképpen házi meszianizmus. A normális párkapcsolatban közös út van, furcsa talán, de ez az alapja a külön utaknak is. A világ mindig a másik által tárul fel és válik lakhatóvá, az a része is, ahová nem közösen megyünk.

– A szövegeiddel kapcsolatban az volt az első nagyon erős érzésem, hogy lemeztelenítik az olvasót.

– Nem tudom, hogy jól van-e vagy nincs, de egy írónak addig kell elmenni a világ feltárásában, amíg csak képes. Amikor egy-egy szituációt vagy embert gondolkodok végig, megpróbálok egészen belülről kerülni. A hétköznapiakban való mozgásunk alapeleme egy védelmi rácsozat, morális háló, ahol általában be vannak árazva a létezők: ez egy félelmetes vagy számodra veszélyes dolog, mérgező, menekülni kell... Értékhálót húzunk a világra és ebben

működünk, mondhatjuk úgy, biztonságban. Amikor írok, akkor alapvető célom, hogy az értékháló mögé lépjek, és úgy láttassak eseményeket, ahogy azok még a beárazás előtt voltak. Az igazán jó művek azért találnak szíven, mert szinte észre sem veszed, de figyelmen kívül hagyják a biztonsági zónádat.

– A társadalmi szerepvállalásban a kategorizálhatóságtól nagyon ügyesen menekültél. Nincs benned megfélemlési vágy?

– De van, nagyon szeretnék például jó apa lenni, jó társa annak, akinek a társa vagyok, és persze nagyon jó író, de tényleg nem gondolom, hogy csapattagnak kellene lennem bármilyen politikai csoportosulás oldalán. Ez nem jelenti azt, hogy társadalmilag haszontalan vagy társadalmon kívüli vagyok, és nem is szeretnék az lenni. Mindannyiunknak van egy tere a világban, ahol az egyén kompetenciája határozza meg az élet minőségét. Sokszor azt látom, hogy a közéleti elvek szerint szerveződő csoportokhoz való tartozás felment az alól a felelősség alól, hogy a saját feladatunkat igazán jól csináljuk. Ha valakit felemelnek, mint ilyen vagy olyan elkötelezettségű művészt, akkor jószerevel a kutyát sem érdekli az esztétikai minőség. Szerintem ez halálos véték. Ha tetszik, egy nemzeti bűn. Egy alkotó ne azért kerüljön címlapra, mert politikailag így vagy úgy gondolkodik, hanem azért, mert például piszok jó könyvet írt. Mondhat bárki bármit a közéletéről, engem mindig az fog érdekelni, hogy milyen ott, ahol ő kompetens. Milyen orvos, amikor gyógyít? Milyen tanár, ha tanít? Milyen a kőműves, amikor téglát téglára rak? Milyen vagy apaként? Milyen vagy, mint valakinek a gyereke? Milyen vagy, mint testvér? Ezek az alapvető kompetenciáink. Ha ezekben valaki nemtörődöm, hanyag vagy lusta, számomra tök mindegy, hogy mi a véleménye a köz ügyeiről. Mert az ilyen ember, akkor is, ha számomra szimpatikus gondolatokat hangoztat, alapvetően köz-ellenes.

– A Covid-helyzet mind társadalmi, mind egyéni szinten adott egy sanszot a megtisztulásra. Eddig a pillanattig úgy fest, hogy ezzel nem sikerült túl jól élni.

– Az európai ember a hatalmas arcából úgy tűnik, nem tud visszavenni. Az igazi nagy hiba, ha valaki azt gondolja, hogyha többnek láttatja magát, akkor jobb életet él. Jó lenne azzal szembesülni, hogy akkorak vagyunk, amekkorák, és egyikőnk sem különleges. ♦



SZÖVEG –
FUTÓ ISTVÁN

SOROZAT –
LEZSER



KINEK AZ ASZTALA?

- ◆ Úgy alakult, hogy a pandémia alatt kezdett az új munkahelyén. Persze jelentkezni manapság már a járványhelyzettől függetlenül is neten kell, aztán a HR-es is telefonon kereste, és végül az interjú is online zajlott, de valami technikai hiba miatt nem volt videokapcsolat. Ő fényképes önéletrajzot küldött, de azt, hogy kivel fog dolgozni, ki lesz a főnöke, így nem is láthatta.

Az első napján szigorúan maszkban jelent meg a székházban, az előírások szerint viselte is egész nap. Találkozott egy csomó emberrel, akiknek a felvételével kapcsolatban voltak tennivalói, de az osztály, ahova került, majdnem teljesen üres volt. Szinte mindenki otthonról dolgozott.

Nagy szervezet, így hát sokakkal találkozott, mindenki maszkban, ahogy kell. Az ilyen első, tömeges bemutatkozáskor persze lehetetlen volt megjegyezni bárkit, de így a maszk mögül még kevésbé hallani, hogy ki milyen nevet mond, ráadásul még az arca sem látszik. Igyekezett a keresztnevekre koncentrálni, de a második Áginál és a harmadik Zolinál elvesztette a fonalat.

Beazonosításra maradt az, hogy férfi vagy nő, magas vagy alacsony, szőke vagy barna, esetleg most még az segít, hogy milyen maszkot visel. Aznap osztottak vállalati maszkokat, onnantól kezdve mindenki pontosan ugyanolyan viselt, szóval ez a minimális segítség sem maradt.

Az új munkatársai közül néhányval Skype-on találkozott, akikkel nem, azokkal rögtön valamilyen feladat miatt kellett kapcsolatba lépnie, nekik e-mailt küldött, és a levél végére röviden leírta, hogy ő kicsoda.

Másnap mindenkinek köszönt, ezt amúgy is megtette volna, de igazából fogalma sem volt, hogy az első napján kikkel találkozott. Mindenesetre a saját osztályán csak ő volt bent.

Aztán valamivel fél kilenc után egy fiatalember állt meg az asztala mellett: „A beszélési osztályt keresem.” „Ez az” – válaszolta. „Miben segíthetek?” „Hát, én itt dolgozom” – jött a válasz. „Már három hónapja, de csak az első napon voltam bent, azóta home office-ban dolgoztam.”

„Biztos, hogy ez a te íróasztalod?” – kérdezte a régi kolléga. Ő mondta, hogy igen, biztos, mert az első nap még említették is, hogy csak ez az egy hely szabad, és mivel vicces akart lenni, azt válaszolta, hogy akkor ő ezt választja. Elmesélte azt is, hogy valamilyen Nándor helyére vették fel, aki ezt a területet vitte, de csak nagyon rövid ideig dolgozott itt.

„Én vagyok a Nándor” – jött a válasz. ◆



SZÖVEG –
SZÁM KATI

”Anyának, MUZSIKUSNAK ÉS VEZETŐNEK LENNI KÜLÖNLEGES ÉS SOKSZÍNŰ HIVATÁS ”

„A nőknek a zenekarokban is meg kellett vívniuk a maguk csatáit, de mintha a hárfa a köztudatban nőies hangszerként élne. Valóban az?” – ezzel a kérdéssel kezdem a beszélgetést **dr. Vigh Andrea** hárfaművésszel, a Zeneakadémia rektorával. Ő pedig miután felel a felszínes indításra – „*Talán a hangszer szépsége miatt, egyébként, bár korszakonként nyilván változik ez is, kiegyenlítődik a nemek aránya*” –, máris rögtönöz egy lényegre törő hárfatörténeti gyorstalpalót nekem. Már az első percben kiderül, hogy vérbeli pedagógus és a hangszer szerelmese...

◆ – **Azt mondják, aki jól hárfázik, jól is vezet...**
– Igen, mert a lábunkat is használjuk.

– **És intézményt vezetni is könnyen megtanult? Végülis tud sokfelé figyelni, rugalmasan követni a partitúrát, tud csapatban dolgozni...**

– Ezt az intézményt Liszt Ferenc alapította, közel 150 éves, én vagyok a 13. rektora, és az első női rektor. Nemcsak szakmai, óriási lelkiismereti kérdés is, hogy az ember ezt jól csinálja. Ráadásul a Zeneakadémia oktatási és kulturális intézmény, a Nagyterem az ország egyik legpatinásabb, legszebb és legjobb akusztikájú koncertterme, ahol világhírű művészek sora hangversenyezett, ehhez méltónak kell maradni. Szerencsémre a Zeneakadémián nőtem fel, 14 éves koromban léptem át a küszöböt először diákként, és aztán tanárként is végigjártam a számárlétrát, az óraadótól a tanszékvezetőn és a rektorhelyettesen át a rektori posztig. Az egyetemi évek alatt énekeltem kórusban, zeneelmélettanári diplomát is szereztem,

a muzsikusi lét összes szegmensét megtapasztaltam a gyakorlatban. Tanítottam szolfézszt és hárfát. A zenekari szereplést a MÁV Szimfonikusoknál kezdtem, aztán a Magyar Rádió Zenekarában, a Magyar Állami Hangversenyzenekarban és a Fesztiválzenekarban is játszottam. Remek feladatok találtak meg kamaramuzsikusként és szólístaként is, megalapítottam Gödöllőn az immár 23 éves Nemzetközi Hárfafesztivált is... a tengeren hordott a Jóisten.

– **Mi volt az, amit mégis élesben kellett elsajátítania rektorként?**

– Az első számú vezető feladata radikálisan különbözik egy rektorhelyettesétől. Dönteni kell, egyedül, vállalva minden következményt. A Zeneakadémia egyetem és világhírű koncerthelyszín egyszerre, saját professzionális koncerteket is szervezünk, világsztárokkal, ennek menedzselése is rektori felelősség. Adottságainkhoz illeszkedve mára elsősorban kamarazenei koncertek



otthona vagyunk. Hangversenyeinket az oktatással is összehangoltuk, együtt muzsikál a tekintélyes zenész a növendékeinkkel, akikből nemcsak a jövő csillagai lesznek, hanem később ők adják tovább tudásukat. Világszinten is egyedülálló lehetőség, hogy tanulóink idején a második emeleti karzatról a koncertek légkörét magukba szívva, közelről figyelhetik a kivételes művészi teljesítményeket.

– A zenészhivatás az esti fellépésekkel, turnékkal, nem kínál igazán családbarát munkaidőt.

– Ez így igaz, mégis sok nő állja meg helyét e pályán. A szüleim odaadó nagyszülők voltak, és a férjem, aki csellista, szintén mindenben támogatott. Két fiunk van, ma már a kisebbik is egyetemista, a nagyobbik diplomás. Nem volt könnyű. Egyszer, amikor próbára indultam, a nagyobbik fiam elkezdte a hangszerem húrjait cibálni. Az apja kérdezte, „Mit csinálsz, Andris?” Ő azt felelte, „Gyakorlok, hogy amikor anya hazajön, neki már ne

kelljen.” Mindent megtettem, hogy jelen legyek az életükben, meséljek nekik vagy fűrösszem őket, így sokszor ültem le gyakorolni késő este vagy hajnalban. Volt, hogy azért keltem nagyon korán, mert akkor volt időm a családnak főzni.

– A rektori feladatok mennyit vesznek el a művészlét szabadságából?

– Nagyon más szemléletet igényel a kettő. Néha nehéz az egyensúlyt tartani, de a munkatársaimtól sok segítséget kapok. A családomban empátiára és érzelmi támogatásra van ma is szükségem, amit szintén megkapok.

– A zenész számára legkésőbb a tapsnál megtérül a befektetett munka. Egy intézményvezető mikor érzi azt, hogy sikeres?

– Ha a nagy vállalásokat jól teljesíti. Ilyen a Marton Éva Nemzetközi Énekverseny, a Bartók Világverseny vagy a kecskeméti Kodály Intézet kampusszá fejlesztése. Ilyen az, hogy professzionális zenekari körülményeket teremtünk diákjaink számára, felkészítjük őket arra, hogy később neves zenekarokban játszanak, vagy az, hogy két mintaiskolát is létrehoztunk az újragondolt Kodály-módszer alapján. Jelentős kutatási projektben vettünk részt partnerként az MTA-val, mérjük zenetanulási módszerünk hatását a gyerekek agyi teljesítményére és intellektuális kompetenciáira. Sokkal jobb eredményt érnek el a mi módszerünkkel. A pandémia alatt segítettük fejlesztéseinkkel az online oktatást, akár földrésznyi távolságokat is áthidalva. Digitális koncerttermet hoztunk létre, streameljük előadásainkat. A konzervatórium szó jelentésében is benne van, hogy megőrizzük az értékeket, miközben nyitottak vagyunk, odafigyelünk a társadalom és a fiatalok igényeire, mert csak így tudjuk eredményesen navigálni ezt a hajót.

– Ezek után érdekelne, milyen visszaülni „csak” hárfázni egy zenekarba, ahol nem Ön az irányító.

– Felüdítő! Fenséges érzés és öröm, amikor megszólal egy szép hangzás, része lehetek egy varázslatos produkciónak. A gyakorlás is élvezetes, a zenélés gyógyít és kognitív képességeim megőrzésében is segít. A hárfát bárki megpengeti, azonnal szépen szól. Volt bankár növendékem, aki felnőttként kezdett hárfázni, és nagymama, aki azért vágott bele, mert az unokájával akart kamarázni. Aki zenével foglalkozik, az a teljesség és a boldogság irányába tesz újabb lépést. ♦



SZÖVEG –
MÁRTONFFY ANDRÁS

SOROZAT –
KÉTKEDŐK, KERESŐK, KALANDOROK

A királyné törpéje

Jeffrey Hudson kapitány szerencséje és bukása

A fél méter magas **Jeffrey Hudson**ot ide-oda hajigálta szerencséje és balszerencséje. Majdnem reménytelen körülmények közül indult, aztán szeretett udvari törpeként magasra lendítette őt a történelem. Végül, amikor kiesett a nagyok kegyeiből, úgy szabadultak meg tőle, mint egy megunt kedvenctől. Története ma is tanulság a hatalom természetéről.

- ◆ A tizenhetedik-tizennyolcadik századi Angliában igen népszerű sportnak számított a bikahergelés. Az állatot egy vascsöphöz kötötték úgy, hogy nagyjából tíz méter sugarú körben tudjon mozogni, majd egy méregdrága „doppingszert”, borsot dörzsöltek az orrába. Amikor már kellőképpen felingerelték, ráeresztették a harci bulldogokat. A cél az volt, hogy addig marcangolják a bika fejét, amíg harc képtelenné nem válik. A szervezők pénzjutalmat kínáltak, amelyet a legeredményesebb kutya tulajdonosa nyert el.

Ilyen bikahergelések lebonyolításával foglalkozott a közép-angliai Oakham városában élő *John Hudson*. Bár nem nevezhette magát jómódúnak, kiváló állása volt, mert Buckingham hírhedt hercege, *George Villiers* szolgálatában állt. Buckinghamet több mindenről is ismerik a történelem és az irodalom kedvelői. Dúsgazdag udvaronc, a király kegyence, nagyhatalmú államférfi, műgyűjtő, veszélyesen jóképű csábító volt, aki állítólag még a francia király, *XIII. Lajos* feleségét is kísértésbe ejtette a vonzerejével. Udvarában komoly infrastruktúra épült ki a nemes társaság szórakoztatására.

SZÓRAKOZTATÁSRA SZÜLETVE

Amikor *John Hudson*nak és feleségének 1619-ben megszületett az ötödik gyereke, hamar látták, hogy *Jeffrey* alig nő valamicskét, hétéves korában is alig volt magasabb negyven centiméternél. Szülei biztosítani akarták a jövőjét, bizonyos tekintetben pedig szerencsájük is volt: a kisfiú testének arányai tökéletesek voltak.



Egy ilyen „játékszerrel” szerezhetek néhány kellemes percet a Buckingham-udvartartásnak, sőt biztosíthaták a kis Jeffrey megélhetését. A Villiers házaspár el volt ragadtatva, amikor 1626-ban bemutatták nekik a gyereket. Olyannyira, hogy ők is ki akarták használni ebben a „természeti ritkaságban” rejlő lehetőségeket. Buckingham hercege a király, I. Károly szolgálatában állt, és feltörekvő fiatalember lévén minden eszközt bevetett az uralkodó szórakoztatására. Károly nagyon kedvelte a jóképű fiatalembereket, és ebben az időben George Villiers volt a legújabb, legkedveltebb felfedezettje. Jeffrey Hudsont rövidesen a királyi udvarban is bemutatták, méghozzá

egy látványos show-műsor keretében. Az uralkodó és szinte még gyermekkorú felesége, Henrietta Mária fényűző fogadást és lakomát tartott, amelynek csúcspontján Jeffrey-t is szó szerint felszolgálták. Egy hatalmas tálon gyönyörű pástétomot hoztak be, majd amikor a királyné meg akarta vágni, a ravaszul megépített alkotmány teteje felemelkedett, és előugrott belőle az aprócska páncélruhába öltöztetett törpe. A hatás nem maradt el, a királyi pártetszését azonnal elnyerte az újdonság. Buckingham hercege azon melegében fel is ajánlotta a fiúcskát ajándékként, az uralkodói pár pedig kegyesen elfogadta.

A GYEREEKKORT IDÉZŐ JÁTÉKSZER

Különösen a királynét érintette mélyen Jeffrey Hudson felbukkanása. Henrietta Mária mindössze tizenöt évesen házasodott össze a huszonnégy éves Károllyal, és a törpe megjelenésekor is még csak tizenhét éves kamaszlány volt. A gyerekkora nagyon hirtelen ért véget, és a sors kíméletlenül penderítette őt a felnőttek világába. Óriási amplitúdójú érzelmekkel fogadta ezt az élő, mozgó, beszélő „játékbabát”. Szüksége is volt a támogatásra: francia katolikus uralkodói családból érkezett, ezért a szigorúan protestáns Angliában eleve gyanakvással és bizalmatlanul fogadták.

A férje nála kilenc évvel idősebb, makacs fiatalember volt, aki a házasságnak ebben a korai szakaszában még nem sok vonzódást mutatott a feleségéhez. Már maga az esküvő is szokatlan körülmények között zajlott. A párizsi Notre Dame-ban rendezett szertartáson ugyanis nem vett részt a vőlegény. Károlyt a francia Chevreuse herceg helyettesítette, ő mondta ki a nevében az igent. A helyettesítés azonban nem ért véget a katedrálisban: az újdonsült királyné és a herceg egész éjszaka egymás mellett feküdtek a nászágyn, a házasság elhálását pedig azzal a szimbolikus gesztussal fejezték ki, hogy összeérintették az egyik lábukat.

Londonban Henrietta Mária ideje legnagyobb részét a saját palotájában, saját udvartartása társaságában töltötte. Az állam vezetésébe nem sok beleszólása volt, és katolikus lévén meg sem koronázták. Ennek ellenére igyekeztek őt a szerepének megfelelő munkára fogni. A fő feladata az volt, hogy utódokat szüljön az angol korona számára. Ezt egyébként példásan teljesítette is: kilenc gyermeket szült, akik közül hatan életben maradtak, ketten pedig később angol királyok is lettek.

A királyné szoros kapcsolatot ápolt Jeffrey Hudsonnal, úgy kezelte, mint egy nagyra becsült, szeretett házikedvcet. Ez meg is mutatkozik Anthony van Dyck híres festményén. Ezen Henrietta a törpéje társaságában

látható, akinek a karján egy másik háziállat, a Pug nevű majom üldögél. A fiú hétéves korától az udvarban nevelkedett, és megkapott mindent, amiről csak álmodhatott. Tanították, lovaglásra oktatták, és még a ruháit is a királyné szabója készítette, méghozzá ugyanazokból az anyagokból, mint az egymás után születő hercegek és hercegnők öltözékét. Jelmezes-álarcos színi előadásokon szerepelt, sőt állandó mutatványa is volt. Ezek alkalmával az udvar másik látványossága, a két méter tíz centis walesi óriás, *William Evans* az egyik zsebéből a törpét húzta elő, a másiktól pedig egy vekni kenyeret, majd szendvicset készített magának, amit jóízűen megevett.

A PICI LOVASKAPITÁNY

A fiút tízéves korában már a politikai színtéren is felhasználták: Franciaországba küldték egy diplomáciai delegáció tagjaként. A feladatuk az volt, hogy az angol udvarba vigyék a kiválasztott francia bábaasszonyt Henrietta első terhességéhez. Az út nem volt veszélytelen, és nem is telt nyugodtan. A visszaúton kalózok ejtették fogságba a hajót, kirabolták, majd mindenkit elengedtek.

Mire tizennyolc éves lett, Jeffrey kiváló lovas volt; saját, méretre szabott, díszes nyerget is készítettek neki. A fegyverhasználathoz is értett, ami nem sokkal később a bukásához vezetett. Az elkövetkező években – miközben ő a hatalom farvizéin evezgetett – a király gőgös, makacs természete egyre nagyobb veszélybe sodorta Angliát. Amikor 1642-ben kitört a polgárháború, Henrietta minden ismeretségét felhasználta, hogy segítsen a férjének. Népes kísérettel – köztük Hudsonnal – Hollandiába utazott, és még egy rakás vagyontárgyát is pénzzé tette, hogy segítséget szerezzen a parlamenttel szemben. Kedvencét a háború veszélyre való tekintettel, szeretetből és talán szórakozásból „lovaskapitánynak” nevezte ki. Akármilyen is volt ez a rang, Jeffrey ettől kezdve Hudson kapitánynak vagy Sir Jeffrey-nek nevezte magát. A protestáns holland kormány végül nem segített a protestáns angol nép elleni harcban, és a polgárháború súlyosbodása miatt a királyné teljes udvartartásával Franciaországba menekült, a király oltalmába.

Itt aztán sanyarúbb idők következtek Jeffrey számára. A pirinyó „kapitány” általános derűtlenségét váltotta ki az udvarban, olyannyira, hogy hamarosan állandó gúnyolódások céltáblájává vált. Különösen egy Crofts nevű nemes lelte nagy örömét ebben. Jeffrey-nek viszont a húszas éveiben járva már nagyon elege volt az ilyesmi-ből. Párbajra hívta ki a gőgös férfit, de ezzel csak tovább szította maga ellen a hangulatot. A párbajra összegyűlt

nézőközönség nevetgélve várta a szórakoztatónak ígérkező előadást. Crofts is humorosan fogta fel az egészet, és egy nagy vízipisztollyal jelent meg a színen. Eltűzolt mozdulatokkal próbálta lespriccelni Hudson pisztolyát, hogy eloltsa a fegyver gondosan meggyújtott kanócát. Senki nem érzékelte, hogy Jeffrey számára mindez a legkevésbé sem játék. Gondosan célzott, és egyetlen fejlődéssel megölte a nemes.

A nézőseregnek az arcára fagyott a mosoly, és a karneváli hangulat gyűlöletté változott. Franciaországban ebben az időben már tilos volt a párbajozás, ez az eset pedig a vendégszeretet súlyos meggyalázásának számított. Ráadásul Crofts bátyja a királyné testőrségének volt a kapitánya, így a halála az egész ország megsértését jelentette. A törvény értelmében Jeffrey Hudson halálra ítélték. Az életét Henrietta Mária mentette meg azzal, hogy közbenjárta Ausztriai Annánál, az akkor még gyermekkirályként uralkodó XIV. Lajos anyjánál. A halálos ítéletet végül száműzetésre változtatták, és Hudson hazaküldték Angliába.

A KIRAKOTT KEDVENC

Nem csak kiesett a pártfogói kegyeiből, még ugyanebben az évben egy hajútja során berber kalózok ejtették fogságba. Észak-Afrikába adták el rabszolgának, ahol az elkövetkező huszonöt évet keserű rabságban töltötte. A mindennapjai kemény munkával teltek, és rengeteg verésben, megaláztatásban, erőszakban volt része. A huszonötötől ötvenéves koráig eltelt negyed évszázadról szinte semmit nem lehet tudni. A következő híradás 1669-ből származik, amikor az angol kormány missziót szervezett Algériába és Tunéziába a rabszolgasorban élő angol foglyok kiváltására.

A királyi udvarba nem térhetett vissza többé, pedig az ország a restauráció révén újra királyság volt, és Henrietta fia, II. Károly uralkodott. Hosszas könyörgés után sikerült elérnie, hogy egy szerény évjáradékot folyósítottak neki, de a balszerencse többé már nem engedte el. 1778-ban egy Titus Oates nevű, gátlástalan, többszöri büntetett álpap zavaros összeesküvéselemeléssel állt elő. Azt állította, hogy a katolikus egyház és különösen a jezsuiták a király meggyilkolására szövetkeztek. Az ügyből először botrány, aztán hisztéria keletkezett. Az állítólagos összeesküvés miatt huszonkét embert kivégeztek, és balszerencséjére Hudson is a gyanúsítottak közé került. Sokan emlékeztek még a katolikus királyné melletti kiállítására és franciaországi menekülésére, így börtönbe zárták, ahonnan 1680-ban szabadult. Szabadulása után két évvel halt meg. ♦



SZÖVEG –
VÉSEY MIKLÓS

SOROZAT –
BIBLIAI TÖRTÉNETEK

Kövess engem!

” Látott egy Máté nevű embert, amint ott ült a vámnál. Szólt neki: „Kövess engem!” Az felállt és követte.

(Mt 9, 9)

◆ Négy száz lóerő, vezetéstámogató rendszerek, négykerék-hajtás, ülésfűtés, harmonikus, bőrrel kárpitozott belső tér, sportos, elegáns karosszéria. Tizenöt évet melóztam ezért a kocsiórt, és egy családi ház árát költöttem rá, de már az első kilométeren félre kellett állnom vele. Nem romlott el benne semmi, tökéletesen működött, tette a dolgát, amire tervezték. Én nem bírtam tovább vezetni, ezért kellett lehúzódnom az útról. Nem tudtam, mi lelt, csak ültem ott, és néztem magam mellett a fűthető, négyféle beállítást memorizálni képes, mégis rettenetesen üres anyósülést.

Ekkor kopogott az ablakomon. Csak annyit mondott, hogy kövess engem, én pedig kiszálltam, és mentem utána. Talán ennek a gyors döntésnek köszönhetem, hogy sikerült elengednem a házat, a kocsit, a melót és az üres kapcsolataimat. Egyetlen mozdulattal téptem le magamról az addigi életemet, mint egy sebtapaszt. Még egy váltás ruhát se vittem magammal, hetekig jártam ugyanabban a kapucnis pulcsiban. Attól a naptól mindenem közös volt, a testvéreimmel megosztottuk egymással az utolsó falatokat is.

Egy titkom azért maradt előttük, én sem lettem rögtön tökéletes. A pulóverem zsebében ugyanis még ott maradt az autó kulcsa. Éreztem a kemény, hideg fémét, akárhányszor zsebre dugtam a kezem. Csendben, titokban lapult ott, mint a kísértés magja: az utolsó darabka fényűzés a régi életemből, amit nem tudtam elengedni. Nehezebb napokon, amikor sokat gyalogoltunk, vagy a szabad ég alatt kellett aludni, gyakran markolásztam a kulcsot, miközben alig bírtam ellenállni a vágynak, hogy megkeressem az autót, és visszatérjek oda, ahonnan jöttem. A többiek ilyenkor csak azt látták, hogy szenvedek. Nem kérdeztek semmit, inkább imádkoztak

értem, és talán ennek köszönhetem, hogy képes voltam velük maradni.

Idővel teljesen el is feledkeztem az autóról. A közösség szeretete elfeledtette a mindennapok fáradalmait, és egészen megkedveltem a gyaloglást is. Egyfajta meditatív állapotba kerültem a hosszabb utakon, ilyenkor tudtam a legjobban imádkozni. Talán ezért is voltam én az egyetlen, aki nem vette észre, hogy egy testvérnünk kibicsaklott a bokája a járdaszegélyen, és nem tud továbbmenni. Hangosan kellett rám szólóniuk, hogy nem tudok-e kocsit szerezni valahonnan. Rögtön eszembe jutott a sportautó, ami ráadásul onnan alig tízpercnyi gyalogútra parkolt. A zsebembe nyúltam. Még ott volt a kulcs.

A testvérek csodálattal bámulták, alig mertek beleülni. Te aztán nem voltál akárci, jegyezte meg a sérült barátom az anyósülésen, amikor beindítottam a motort. Még azt is alig merte megkérdezni, hogy felteheti-e a lábát a szélvédőre, úgy talán lejjebb megy a daganat. A hátul ülők meg azon viccelődtek, hogy ki fogunk-e tudni szállni ebből a túlvilági kényelemből. Megkértek, hogy lépjek csak nyugodtan a gázpedálra, hadd lássuk, mit tud a gép. Csak nekem volt olyan érzésem, mintha autót lopnék. Jogilag az enyém volt az a járgány, de közben mintha mégse lett volna az. Égett a fenekem alatt, pedig magamnál direkt be sem kapcsoltam az ülésfűtést.

Ézért pattantam ki olyan gyorsan belőle a kórháznál, talán még fürgébben is, mint amikor a Mester hívott, hogy kövessem. Mondtam a többieknek, hogy ha nem baj, hazafelé gyalog mennék. Nevetve lapogatták a vállam. Ne félj Máté, mondták, ott leszünk veled a hazaúton is, nem fogsz az autóban ragadni örökre.

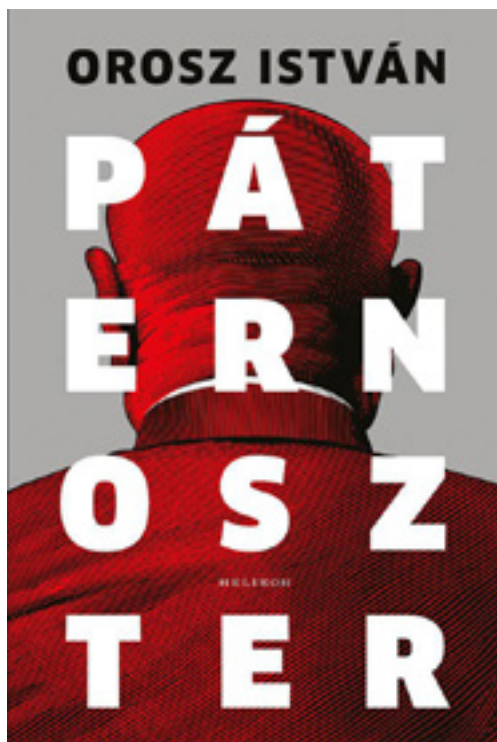
Majd mi segítünk kiszállni a végén. Nem vagy egyedül. ◆



SZÖVEG –
OSZTOVITS ÁGNES

LASSÚ, CSENDES, DE SOKAT ÍGÉRŐ ÉBREDÉS

Elmaradt áprilisban a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál. Úgy hírlík, legkésőbb szeptemberben rendezik meg az Ünnepi Könyvhetet, így aztán jóval kevesebb szó esik mostanában az irodalomról, pedig lenne miről beszélni. Lassan magához tért a könyvkiadás, és izgalmas művek sorakoznak a polcokon – olvasókra várva.



◆ **OROSZ ISTVÁN PÁTERNOSZTER** című 600 oldalas nagyregénye olyan izgalmas könyv, amelyet nem nagyon lehet letenni, aztán ha a végére érünk, kezdetjük előlről, hogy újabb és újabb összefüggéseket fedezzünk fel benne, hogy a sok-sok szereplő a helyére kerüljön. A kiváló grafikusművész, animációfilmes és költő, esszéista néhány éve már közzétett egy regényt (*Sakkparti a szigeten*), de az mindössze háromszáz példányban jelent meg, így a széles közönség nem ismerheti a *Lenin és Bogdanov Capri szigetén* lefolytatott sakkviadalát felidéző művet. Ezért aztán az új könyvet látva csodálkozik, hogy Orosz István prózaíráásra adta a fejét. A *Páternoszter* középpontjában egy szerelmi történet áll. Az iskolai rajztanári munka mellett utcai portrérajzolással is foglalkozó, tehetséges művész, név szerint *Varjú Emil* és a Mexikóból Budapestre érkező, nevét fel nem fedő újságíró arra szövetkezik, hogy kideríti, merényletet készítettek-e elő az egyik budapesti páternoszterben 1953-ban, *Rákosi Mátyás* születésnapjára. És nem melleleg a felkutatott anyagból regényt írnak, emléket állítva a férfi jeltelen sírban nyugvó apjának, az ugyancsak képzőművész *Varjú Sándornak*. Ez a nyomozás a regény krimiszála, de ennél is izgalmasabb a diktatúra világának felrajzolása. Hogyan működött a Rákosi-rendszer, milyen volt a művészképzés, ki hogyan próbált megfelelni



az abszurd elvárásoknak. Hátborzongató és mai szemmel olykor már-már mulatságosnak ható megalkuvások, túlteljesítések – konkrét, többé-kevésbé ismert, olykor fájó példákkal. Ilyen árnyaltan összetett képet még nem olvashattunk Rákosi Mátyásról és koráról. De a regény ezzel nem zárul le, hiszen jön a Kádár-korszak és jön a különös rendszerváltozás, amelynek során újból a köpönyegforgatók, az ügyeskedők, sőt, egykori ávosok kerülnek helyzetbe. Ki blokádot szervező taxisként, ki nemzetbiztonsági szakértőként.

A cselekmény véletlen és váratlan fordulatait nem tárjuk a közönség elé. Érijk be azzal, hogy megszületik a regény, amelyet végül Varjú Emil lánya fejez be, újságíró édesanyja kézírata alapján.

Az elbeszélő többször kiszól a történetből, és arra kéri az olvasót, ne lankadjon a figyelme, ne veszítse el a türelmét az adott ponton még nem értelmezhető fordulat, dokumentum olvasása során. És bizony jól jön a figyelmeztetés, mert csak a regény utolsó harmadában köttetnek össze bravúrosan a szálak.

Kiváló és fontos mű a *Páternoszter*, még akkor is, ha nem mindig könnyű követni, ha néha úgy érezzük – különösen a magánéleti fordulatok esetében –, hogy kevesebb több lett volna.

(Helikon Kiadó, 4999 Ft)

FEHÉR BÉLA ÖRDÖGCÉRNA Képzelnék el, mi történne, ha a leleményes, olykor képtelen humorú *Rejtő Jenő*t ötvöznénk a rezignált, csupa líra *Krúdy Gyulával*. Ebből bizony Fehér Béla kerekedne ki, aki éppen túllépe a hetvenen, tizenhárom kötettel a háta mögött új regénnyel jelentkezett. Visszapillantás ez a könyv az 1990-es pályakezdő műre, a *Zöldvendéglőre*. Ugyanis itt játszódik a cselekmény, erről szól a helytörténész krónikája. A jelenben egy filmes stáb forgat a fogadóban (amelyet ma már wellness-szállónak mondanánk), itt lépnek elő a szereplők, a dilettáns rendező, a megalkuvó dramaturg, a hisztérikus nagyasszony, a feltörekvő színész és a hódítani vágyó szép és kevésbé szép férfiak; itt próbálnak zöld ágra vergődni, megbirkózni a lehetetlennel.

Voltak itt korábban előkelőbb vendégek, mégpedig *Hatvany Lajos* (Laci bácsi) báró jóvoltából, aki a Nyugat

nagyjait kúraltatja, kényezteti itt. Őket E. P., azaz *Esterházy Péter* kíséri, akit így emel a szerző a legnagyobb klasszikusok közé. Itt morgolódik *Móricz Zsigmond*, sopánkodik *Babits Mihály*, itt is jókat borozik *Ady Endre*, és csetlenek-botlanak a többiek, olyanok is, akik sosem mutatkoztak együtt. És közben szállóigévé lett verssorokat idéznek önmaguktól.

Követhetjük *Berettyó Gyula* polihisztor helytörténész eszmefuttatását a fogadó történetéről, amelyben komoly szerepet játszanak a földön túli lények. A mindig felbukkanó ördögök.

Ennek a huszonkét fejezetre osztott, több krónikással előadott elbeszélésfűzérnek a legfőbb értéke a nyelvezete. Fehér minden regiszterben hibátlanul játszik: archaizál, szecessziósan finomkodik és mai szlengben szörnyülködik. Mer közönséges és finoman lírai lenni. Bizonyos szófordulatait sokan sokáig idézni fogják.

(Magvető Könyvkiadó, 3499 Ft)





ORAVECZ IMRE KEDVES JOHN. LEVELEK KALIFORNIÁBA Ez az elegáns kötet az 1995-ben megjelent levélgyűjtemény javított változata. Amikor először olvastuk, még nem tudtuk, hogy a kitűnő költő alig több mint egy évtized múlva a magyar próza legelső vonalába emelkedik az *Ondrok gödre*, a *Kaliforniai fűj* és az *Ókontri* című regényeivel, hogy ő lesz a falu eltűnésének, pusztulásának leghitelesebb krónikása.

Oravecz a nyolcvanas években háromszor is hosszabb időt töltött az Egyesült Államokban, és Amerika, pontosabban Kalifornia örök szerelme maradt. Kezdetben a kötődésről, a hiányról szólnak az amerikai barátok címzett levelek, később – a mai olvasónak ezek igazán izgalmasak – a hazai állapotokról, az ő kudarcot vallott politikai pályafutásáról, az ország közérzetéről, majd a kommunizták 1994-es visszatéréséről. A legszebb írások az édesanya elvesztéséről szólnak, felnőttkori árvaságról, az erkölcsi tartásról, a tisztességről, a hit megtartó erejéről.

Oravecz Imre konok, kompromisszumot nem ismerő ember, ragyogó költő és legalább ilyen prózaíró. Pontos, világos mondatait, sallangmentes, mégis átélhetően érzékeny stílusát tanítani kellene. Milyen kár, hogy kevesen tudják ezt!

(Magvető Kiadó, 3699 Ft)

BENEDEK SZABOLCS KIRÁLY! A negyvenes éveinek második felében járó, sokat dolgozó, termékeny író elősorban történelmi témájú regényeivel aratott jogos sikert idősebbek és fiatalok körében is. Zsebkönyvnek tervezett új kötete az utóbbiakat, köztük is a gimnazistákat kívánja megszólítani. Az alcím szerint „A magyar uralkodók véresen komoly históriája” *Szent Istvántól* IV. Károlyig tekinti át koronás főinket, mégpedig diáknyelven és fölöttébb humorosan. Ötvenhatan sorakoznak fel, köztük óriások és „balfékek”, építők és országrontók, uralkodásuk pontos évszámával és tevékenységük rövid összegzésével, egy-egy anekdotával. Közben kisebb keretekbe szedett sorok magyaráznak alapfogalmakat, cáfolnak legendákat. Ha e szócikkeknek csak a negyede rögzül a fiatalok agyában, célt ér a vállalkozás. Még akkor is, ha aggódó nagymamák legszívesebben elzárnák ezt a szerintük frivol könyvecskét unokáik elől. Pedig jobb lenne a kezükbe adni.

A szemtelenül tanulságos könyvhöz *Lakatos István* készített hasonló hangvételű, olykor találóan jellemző karikatúrákat.

(Helikon Kiadó, 3299 Ft) ♦



OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

ÚJRA
NYITÁSI!
2021
22

SZABAD- BÉRLETEZÉS

– ÚJ KONSTRUKCIÓ, AKÁR

50% KEDVEZMÉNY!

2021. AUGUSZTUS 31-IG

OPERA ÉRTÉKESÍTÉSI CENTRUM
INTERNETES VÁSÁRLÁS

ERKEL

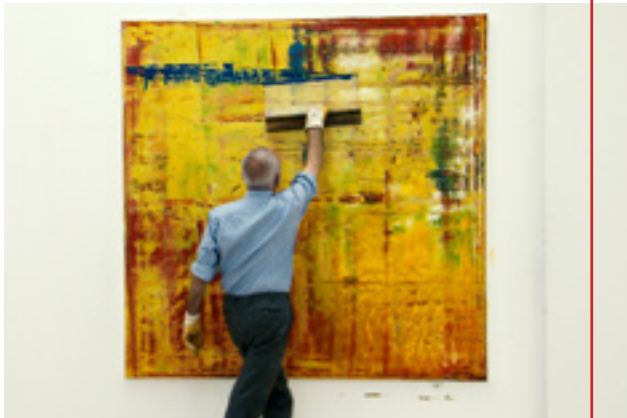
ERKEL SZÍNHÁZ
ERKEL THEATRE

EIFFEL

EIFFEL MŰHELYHÁZ
EIFFEL ART STUDIOS

RÉSZLETEK:
OPERA.HU | FACEBOOK.COM/OPERAHAZ

JÚLIUSI KIMENŐ



GERHARD RICHTER, A FESTŐ

A német dokumentumfilm elvezeti a nézőt Gerhard Richter ritkán látott műtermébe, és segít megérteni az egyik legismertebb kortárs festő művészetét. Az alkotói folyamat közben és mindennapi élethelyzetekben is láthatjuk Richtert, aki a festészet lényegéről és a műtérmen kívüli világgal való ellentmondásos kapcsolatáról is beszél. „A festészet a gondolkodás másik formája” – mondja az alkotó a forgatás elején, és a film komolyan veszi ezt a kiindulópontot. Csendes, koncentrált képekben, az észrevétlen megfigyelő szemszögéből mutatja meg az alkotás személyes, feszültséggel teli folyamatát.

Budapest, Cirko-Gejzír mozi, 2021. július 22.



VISEGRÁDI NEMZETKÖZI PALOTAJÁTÉKOK

Idén is megrendezik a háromnapos középkori fesztivált, amely az 1335-ös királytalálkozónak állít emléket. Európa számos országából képviseltetik magukat a lovagok, hogy tornákkal, solymászattal, tánccal és lakomával szórakoztassák a látogatókat. A szervezők gyerekműsorokkal is készülnek.

Visegrád, 2021. július 9–11.



OLVASSA A KÉPMÁS DIGITÁLIS VÁLTOZATÁT!

Nem kell tárolni, virtuális könyvespolcán bármikor elérí



Ajándékba
is vásárolható



Kiadványát
több eszközön
is elérheti



Pár kattintással
azonnal olvasható,
előfizethető

WWW.DIGITALSTAND.HU/KEPMAS

KÉPMÁS-ESTEK



VÁRKERT BAZÁR SZÁRAZÁROK SZÍNPAD

2021.**07.01.**, CSÜTÖRTÖK | 18:00 ÓRA
AZ ELHATÁROZÁSTÓL A CSALÁDIG
Nevelőszülőség és örökbefogadás

Szakértő vendég: **dr. Nagy Katalin**,
mentálhigiénés szakember

Filmvetítés: **Instant család** amerikai vígjáték, 118 perc

2021.**07.29.**, CSÜTÖRTÖK | 18:00 ÓRA
BÍZHATOK-E BENNE?
Féltékenység és megcsalás

Szakértő vendég: **dr. Buda László**,
pszichiáter, pszichoterapeuta

Filmvetítés: **Elemi szerelem** francia romantikus
dráma, 81 perc

ÚJ MŰHELY GALÉRIA SZENTENDRE

2021.**07.22.**, CSÜTÖRTÖK | 19:00 ÓRA
MŰVÉSZET ÉS MEGÉLHETÉS

Vendégek: **Kőszeghy Flóra**, képzőművész,
építész és

Sipos Tünde művészettörténész

Regisztráció: kepmas.hu/kepmas-est



TÁMOGATÓ:

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.



Zsigmond László/Víziómédia

A TIZENNÉGY KARÁTOS AUTÓ

2021 nyarán ismét műsorra tűzik a ponyvaparódiát, amelyben megjelenik Gorcsev Iván, Vanek úr és Vendier őrmester, és kibontakozik a regényből ismert szerelmi történet is. A darabhoz a népszerű Budapest Bár zenészei írtak zenét, a zenekar élőben, koncertszerűen játszik, a dalokat színpadi jelenetek, etűdök fűzik össze – az alkotók összművészeti

produkcióra készülnek
Városmajori Szabadtéri Színpad, 2021. július 16.



John William Waterhouse (1849–1917): Shalott kisasszonya. Olaj, vászon, 153×200 cm, 1888. Fotó: ©Tate

VÁGYOTT SZÉPSÉG – PRERAFFAELITA REMEKMŰVEK A TATE GYŰJTEMÉNYÉBŐL

A londoni Tate Britain múzeum preraffaelita gyűjteményének közel száz alkotása látható augusztus 22-ig a Magyar Nemzeti Galériában a mozgalmat bemutató első nagy magyarországi kiállításon. A bemutatott művek között találjuk a mozgalomalapító Dante Gabriel Rossetti *Ecce Ancilla Domini! (Angyali üdvözlét)* és *Monna Vanna bocsátó parancs, 1746* című képét és John William Waterhouse *1888-as The Lady of Shalott* című festményét.

Magyar Nemzeti Galéria, 2021. augusztus 22-ig

KÉPMÁS-ESTEK

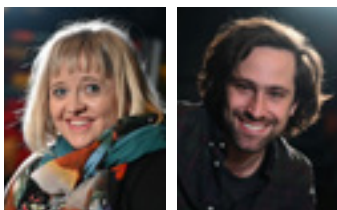
ÖRDÖGKATLAN FESZTIVÁL VYLYAN TERASZ

Szórakoztató improvizációk és szakmai beszélgetés
a közönség bevonásával

2021. **08.04.**, SZERDA | 16:30 ÓRA

AZ ISMERKEDÉS IDEJE

Más emberek vagyunk-e idegen környezetben,
nyaralás alatt vagy egy fesztiválon? Hogyan
változunk meg a különleges helyszínek és alkalmak
atmoszférájában? Alkalmi közösségek és életere
szóló kapcsolatok – van-e átjárás a fesztivál-
lét és a hétköznapok között? Az ismerkedés
fesztiváletikettje.

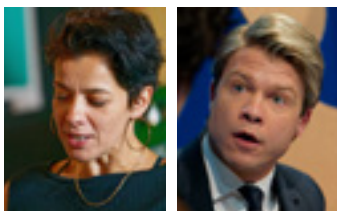


Színészek: **Jankovics Anna** és **Jaskó Bálint**

2021. **08.05.**, CSÜTÖRTÖK | 16:30 ÓRA

FÉSZEKHAGYÓK

Mi kell a mamahotelből való kirepüléshez? –
Az anyagi, tárgyi feltételek és a lelki muníció
számbavétele. Várható akadályok és váratlan
meglepetések, segítő és akadályozó tényezők
az önálló élet elkezdésében.



Színészek: **Parti Nóra** és **Varga Ádám**

Szakértő vendég:
Uzsalyné Pécsi Rita neveléskutató
Moderátor: **Szám Kati**,
a Képmás magazin főszerkesztője

kepmas.hu/kepmas-est

RENDEZŐ:

KÉPMÁS
MAGAZIN | nőknek és férfiaknak

Média a
Családért
Alapítvány

ÖRDÖGKATLAN
Fesztivál

TÁMOGATÓ:

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.



Nemzeti
Táncszínház



Fotó: Lakatos János

2021.
júl. 14-22.

Tánc
Park

TERASZT NYIT
A TÁNCMŰVÉSZET

NYÁRESTI ELŐADÁSOK
A MILLENÁRISON

www.tancszinhaz.hu

#kövesdaritmust



SZÖVEG –
PÁCZAI TAMÁS

A cikk a Magyar Turisztikai Ügynökség
szakmai támogatásával készült.



REJTETT HAZAI RIVIÉRÁK

„Nekem a Balaton a Riviéra...” – Maróth Viki és a Nova Kultúr híres dalával kevesen vitatkozhatunk. Sokan szeretik a Tisza-tó és a Velencei-tó környékét is, ugyanakkor országunk bővelkedik varázslatos és kevésbé ismert állóvizekben is, ahol nemcsak csodálhatjuk a háborítatlan természetet, hanem jó eséllyel elkerülhetjük a Balatonnál kialakuló tömeget is. Összeállításunkban ezeket a kevésbé ismert tópartokat mutatjuk be.

◆ A koronavírus járvány miatt a legtöbben idén nyáron is belföldi úticélt választunk, a szállások közül pedig az önálló, kerttel, esetleg medencével is rendelkező vendégházak a legnépszerűbbek, a nagycsaládosok már a járvány előtt is ezeket részesítették előnyben. Az idei pihenésünk tervezésénél ezért különösen fontos, hogy időben, körültekintően foglaljunk szállást. Öröm az ürömben, hogy bár legnagyobb tavunk képzeletbeli bejáratához már cikkünk írásának pillanatában is kitéhennék a megtelt táblát, az ország kevésbé felfedezett vidékein még találunk olyan tavakat, ahol a kisgyermekes családok is biztonságosan fürödhetnek, festői környezetben és varázslatos vendégházakban megpihenve. Az elmúlt hónapok bezártságát kihasználva sok szálláshely megújult, bővült a vidéki helyszíneken, a támogatásoknak köszönhetően új panziók és vendégházak kerültek fel a turisztika térképére, így idén nyáron különösen ajánljuk, hogy fedezzük fel országunk rejtett kincseit, a balatoni rivierán innen és túl.

EGY CSIPETNYI „SVÁBORSZÁG” – SZÁLKA

A takaros Tolna megyei falu nevéől akaratlanul is eszünkbe jut Máté evangéliumából a kérdés: „Miért látod meg a szálkát embertársad szemében, amikor a magadéban a gerendát sem veszed észre?” Azonban a pár száz fős faluban

a nevéen kívül egy „szálkát” sem találunk. Takaros portái, jó minőségű útjai, remek éttermei, gondozott közterei önmagában is garanciát jelentenek a felhőtlen kikapcsolódáshoz még a legkényesebb ízlésű vendégnek is. Azonban az apró sváb falucska igazi vonzerejét a lankás dombok között 1977-ben kialakított mesterséges víztározó, a Szálkai-tó adja. A Szekszárdi Dombvidék egyik déli völgyében csordogáló Lajvér patakot duzzasztották fel, így két tó is keletkezett, összesen 57 hektárnyi területen. Víztiszta, kiváló, 3 méteres átlagos vízmélységével pedig sekélynek számít, a parttól a legtöbb helyen lassan mélyül, így kisebb gyerekekkel is biztonságos.

A strandot a falutól egy kilométerre találjuk, itt vízi-biciklit, kajákat és csónakot is bérelhetünk, hogy felfedezzük a tó egyedi élővilágát, a parton pedig homokos röplabdapálya és csúszdás faház várja a fiatalabbakat. A belépőjegy ára 600 forint felnőtteknek, a strand kempingjében sátorhelyet foglalhatunk, de a lakókocsikat is teljes infrastruktúrával várják. Szálkán számos kiváló vendégház és panzió is várja a kikapcsolódni vágyókat.

A szálkai Rivierán túl: Ha Szálkán nyaralunk, érdemes felfedezni a környéket is. A település határában a futurisztikus Lajvér birtok borászatát látogathatjuk meg, a közelben felfedezhetjük a többi szekszárdi borászatot, Baja pedig megér egy misét a homokpados dunai strandja miatt is.





Szálkai-tó



Info: bátran használjuk a falu hivatalos honlapját (szalka.hu), hasznos információkat, árakat, szállásajánlatokat találunk.



A Hársas tó

KETTŐ AZ EGYBEN – ŐRSÉGI CSOBBANÁSOK

Az Őrséget főleg gazdag néprajzi és épített örökségéről ismerjük, pedig a háborítatlan természet és a kristálytiszta források is említést érdemelnek, sőt, szerintünk ez a térség az idei nyár titkos favoritja, a szomszédos vendvidékkel együtt. Természetes tavak ugyan nem jellemzőek erre a vidékre, azonban az elmúlt évtizedekben két mesterséges tavat is kialakítottak itt.

Az egyik a Hegyhátszentjakabnál található Vadása-tó, amit a Vadása patak felduzzasztásával alakítottak ki 1968-ban. Az elnevezés onnan ered, hogy a környéken sok róka élt, lyukakat ástak a patak mentén, így lett a patak neve vad-ásta, vagyis Vadása. A tó vizét 12 forrás táplálja, így kristálytiszta. A fenyő és tölgyfaerdők ölelésében fekvő vízfelület 350 méter hosszú és 200 méter széles, a Szentjakab felőli részében találjuk a strandot (kedvező árakkal), a vendégházakat és az éttermeket.

Fél órára innen nyugatra, Szentgotthárd mellett találjuk a Vendvidék mesterséges csodáját, a Hársas-tavat. Déli partszakaszán szuper strand várja a kirándulókat





Stégek a Szajki-tavakon

homokos parttal: a kijelölt szakaszon a víz csak derékgig ér, ezért főleg gyerekekkel ideális frissülőhely a nyári forróságban.

Az Őrségi rivierákon túl: mindkét tó mellett tanösvényt alakítottak ki, ahol a természeti értékek mellett az Őrség (illetve a Vendvidék) épített örökségét is megismerhetjük. A Hársas-tó körül 2,5 km-es, jól kiépített kerékpárutat is találunk.



Infó: vadasa.hu, orseg.info

TÓMÁGLYARAKÁS – A SZAJKI-TAVAK

A múlt század elején két földesúr akasztotta össze vidáman a bajsztát: a birtokaik között bukdácsoló Csörgető-ért gátakkal felhízlalták – ennek eredményeként évek alatt kialakult egy 11 tóból álló tórendszer Vas megye a városok zajától távoli részében. A tavakat az északi, Hosszúpereszteg felőli résztől számokkal jelzik, a 11-es, legdélebbi tó Ajka és Körmend között található félúton. Az üdülőtelep a tórendszer közepének számító 6-os tó partján épült ki az 1960-as években, a 2-5-ös tavak pedig a horgászok felségterületei. A Szajki-tavak környékén a turizmus folyamatosan fejlődött az elmúlt évtizedekben, a strandon kívül jól kiépített túraútvonalakon és kerékpárutakon barangolhatjuk be a környék erdőit-mezőit.

Idén tavaszra teljesen megújult a Szajki-tavak strandja, úgy kapott modern, homokos plázt és fából készült partszegélyt, hogy a munkálatok közben minden természeti értéket sikerült megőrizni a festői tó partján – adta hírül Vas megye turisztikai portálja. A strandon vízibiciklit és kajákat is bérelhetünk, a felnőtt napijegy ára 800 forint.

A szajki Rivierán túl: Látogassunk el a 2011-ben nyílt kalandparkba (szajkikaland.hu) és a Jeli Arborétum (Kám) csodakertjébe (jelivarazskert.hu)!



A Szelidi-tó



Infó: szállásfoglaláshoz és programkereséshez a szajkitavak.hu és a visitvas.hu oldalakat ajánljuk.

AZ ÖTÖDIK LEGNAGYOBB – A SZELIDI-TÓ

Kilóg az eddigi sorból a Kiskunság legnagyobb tava – egyúttal hazánk ötödik legnagyobb vízfelülete –, a Dunapatajhoz közeli Szelidi-tó. Bár ez is mesterségesen alakult ki a Duna szabályozásakor, a forró alföldi klímának és a sekély, átlagban 3 méter mély vízének köszönhetően nyáron 28 fokra is felmelegedhet vize. Ezt nagyon sokan szeretik, ezért az egykor nagyobb népszerűségnek örvendő, 5 kilométer hosszú holtágat ismét kezdi felkapni a közönség. Partját szinte végig futóhomok övezi, ami igazán kellemes talaj napozáshoz, ráadásul az apró szemekből nátrium-magnézium-karbonát és nátrium-jodid oldódik a vízbe, így reumatikus, idegrendszeri és hormonális problémák kezelése során nagyon hatásos lehet kiegészítő terápiaként.

A tó déli részén található strand balatoni mércével mérve is színvonalas, óriáscsúszdával, gyerekprogramokkal, játszótérrel várja a családokat. A déli részen a fizetősön kívül több szabad strand közül is választhatunk.

A szelidi Rivierán túl: esténként irány a beszédes nevű Szittyó-tér a strand mellett, ahol presszók és kifőzdék kavalkádjában pihenhetjük ki az egész napos strandolás fáradalmait, a csendesebb programot keresők pedig a kertmoziban lazíthatnak. Rossz idő esetén a közeli Kalocsa termálfürdőjét javasoljuk, vagy a Szelidi-tó élővilágát bemutató 12 állomásos, 2,4 kilométeres Kékmoszat tanösvényt.



Infó: szállások, aktuális nyári programok és belépők: szelidinyar.hu. ♦



MAGYARORSZÁG

ÉLETRE KELT A TÁJ!



PÉCS

magyarorszagujraindult.hu

ZAMOLDA



**„DANÓ
AZ ÉLET,
AZ ALKOTÁS,
AZ ÖRÖM
MELLETT
DÖNTÖTT.”**

Cikk az 24. oldalon

